

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.21.282/2016/6.szám

A tanács tagjai: . Havasi Péter a tanács elnöke

. Udvary Katalin előadó bíró

. Döme Attila bíró

A felperesek: I. rendű

II. rendű

III. rendű

A felperesek képviselője:

űcs Péter Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Szűcs Péter ügyvéd)

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

. Szabó Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Szabó Tamás ügyvéd)

Az alperes beavatkozója:

Alperesi beavatkozó

Az alperes beavatkozójának képviselője:

. dr. Horváth Ferenc ügyvéd

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

I. rendű felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Ítéltábla Pf.I.20.057/2016/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Törvényszék 10.P.20.671/2010/107.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét hatályon kívül helyezi és e körben az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletét helybenhagyja;

a másodfokú költségek viseléséről szóló részét hatályon kívül helyezi, és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek 150.000 (százötvenezer) forint együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget, míg a 269.200 (kétszázhatvankilencezer-kétszáz) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [1] A felperesek a keresetükben a II. rendű felperes volt házastársának, a III. rendű felperes édesapjának: az I. rendű felperesnek az egészségkárosodásával okozati összefüggésben álló vagyoni és nem vagyoni káraik megtérítésére kérték az alperes kötelezését.

Az első- és másodfokú ítélet

- [2] Az elsőfokú bíróság a közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes teljes kártérítési felelősséggel tartozik az I. rendű felperes ellátásából eredő egészségkárosodásért, valamint az ezzel összefüggésben a II. és a III. rendű felpereseket ért károkért és hátrányokért. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét azzal a szövegezésbeli pontosítással hagyta helyben, hogy az alperes kártérítési felelőssége az I. rendű felperest ért egészségkárosodás következményeiért áll fenn az I. rendű felperes vonatkozásában is.
- [3] A folytatódó eljárásban hozott, a keresetnek túlnyomórészt helyt adó, kiegészített elsőfokú ítéletben a bíróság - többek között - arra kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 21.067.382 forintot és ennek a 2009. november 26. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatát és 2015. május 12-től havi 280.269 forint keresetpótló járadékot. Az elsőfokú bíróság a jövedelemveszteség, illetőleg a járadékigény tekintetében az alperesnek a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 280. §-ának (3) bekezdésére alapított elévülési kifogását alaptalannak tartotta.

- [4] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatta - egyebek között - a jövedelemveszteség címén 2015. május 11-ig lejárt és az alperes által az I. rendű felperesnek fizetendő tőkeösszeget 18.375.059 forintra leszállította azzal, hogy ezután a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontja 2010. március 14. napja.

A jogerős ítélet indokolása szerint az alperes elévülési kifogása alapos. Az I. rendű felperes már 2004-ben végzett rehabilitációs munkát, és ehhez képest csak a 2006. szeptember 14-én került sor a perindításra, a Ptk. 280. §-ának (3) bekezdése alapján a 2006. március 14-énél régebbi követelése elévült. Emiatt le kellett vonni a 2003., 2004., 2005. évre jutó összegeket, valamint a 2006. évi összeg is csak 293 napra vehető figyelembe. Az alperes az így módosított lejárt járadékot, valamint a középarányos időponttól járó késedelmi kamatot köteles megfizetni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [5] Az I. rendű felperes felülvizsgálati kérelme az I. rendű felperes részére jövedelemveszteség címén az alperest a 2004. június 13-tól 2015. május 11-ig terjedő időszakra 21.067.382 forint és ennek a 2009. november 26-tól járó törvényes középarányos késedelmi kamata megfizetésére kötelező döntés meghozatalára irányult.

A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős ítélet a Ptk. 280. §-ának (3) bekezdését és a Ptk. 355. §-ának (1)-(4) bekezdéseit sérti. A Ptk. 280. §-ának (3) bekezdése kizárólag a tartásdíjra, az életjáradékra és a baleseti járadékra vonatkozik. E külön nevesített járadékigények nem keverhetők össze a Ptk. 355. §-ának (1)-(4) bekezdései alapján megtéríteni indokolt vagyoni kártérítési tételekkel. A jövedelemveszteség iránti megtérítési igényt a Ptk. 355. §-ának (1)-(4) bekezdései, valamint a Ptk. 356-357. §-ai alapozzák meg. A jövedelemveszteség nem minősül baleseti járadéknak. Egy vagyoni tétel pedig nem választható ki, vagy mindegyik baleseti járadék vagy egyik sem, a másodfokú bíróság álláspontja ezért fogalmilag értelmezhetetlen. Téves az a megállapítás is, hogy az alperesnek alapos az elévülési kifogása, mert a Ptk. 280. §-ának (3) bekezdése nem elévülési szabályt tartalmaz, hanem három jogintézmény tekintetében a bírósági út igénybevételét zárja ki.

- [6] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet támadott részének hatályban tartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [7] A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése és 275. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott része a felülvizsgálati kérelemben kifejtett okokból jogszabálysértő-e.

- [8] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

- [9] A jogerős ítéletet felülvizsgálattal az I. rendű felperes támadta a jövedelemveszteség címén előterjesztett keresetének helyt adó elsőfokú ítéletet megváltoztató részében. A másodfokú ítélet támadott része több okból is jogszabálysértő. Az alperes a fellebbezésében utalt ugyan az elévülési kifogására, azonban a fellebbezés nem tartalmazza a kártérítési összeg leszállítására irányuló kérelmet, vagyis azt, hogy e körben a marasztalási összeg megváltoztatását a fellebbező fél mennyiben kívánja. Az alperes a Pp. 235. §-a (1) bekezdésének megfelelő fellebbezési kérelmet csak a nem vagyoni kártérítés és a kerti kisegítés kapcsán megítélt kártérítés tekintetében terjesztett elő, ebből következően az elsőfokú bíróság által jövedelemveszteség címén megítélt összeg leszállításával a másodfokú bíróság a fellebbezés keretein

túllépett, megsértve ezzel a Pp. 253. §-ának (3) bekezdését.

- [10] A másodfokú bíróság megsértette továbbá a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Ptk. 280. §-ának (3) bekezdését is és tévesen alkalmazta az elévülést. A Ptk. 280. §-ának (3) bekezdése a tartásdíj, az életjáradék és a baleseti járadék teljesítésének idejére külön szabályt fogalmaz meg és a jogérvényesítés határidejére is speciális rendelkezést tartalmaz. E három járadékfajta esetében írja elő a hat hónapnál régebben lejárt részletek érvényesíthetőségének tilalmát, mert ezeket tartja az életfenntartás céljára szolgáló, időszakonként visszatérően nyújtandó olyan szolgáltatásoknak, amelyekkel az élet fenntartásához segítség nyújtható. A Ptk. 280. §-ának (3) bekezdése ezért olyan járadék esetében alkalmazható, amelyet időszakonként előre, életfenntartás céljára, nem vagyongyarapítási céllal fizetnek a károsultnak és visszakövetelni nem lehet. A hat hónapos határidő nem elévülési, hanem az elévülési határidőn belül, az igényérvényesítésre meghatározott korlát. E korlátozás indokai azonban az adott esetben nem állnak fenn. Az új Ptk. hatálybalépése előtt kialakult bírósági gyakorlat szerint ez a szabály nem alkalmazható olyan járadékkövetelések esetén, amelyek nem balesetiek, illetőleg amelyek olyan pénz pótlására szolgálnak, amelyeket baleset hiányában havonta fizetnek, kiesésük által elmaradna vagyongyarapító szerepük. Az I. rendű felperes a felülvizsgálati kérelmében helyesen hivatkozott arra, hogy a jövedelemvesztesség címén igényelt keresete tekintetében e szabály alkalmazásának nem volt helye.

Záró rész

- [11] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részét a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és e körben az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletét helybenhagyta.
- [12] A megváltozott pernyertesség-pervesztesség arányára tekintettel hatályon kívül helyezte továbbá a másodfokú költségek viseléséről szóló részét és a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett a másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségek megfizetéséről, míg a felülvizsgálati illeték viseléséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdésén és a 14. §-án alapul.

Budapest, 2017. június 7.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
HM